

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan arvonlisäverolain verokantarakennetta muutettavaksi vastamaan Euroopan yhteisön lainsäädäntöä siten, että käytössä on vain kaksi alennettua verokantaa. Elintarvikkeisiin sekä rehuihin sovellettava 17 prosentin verokanta ehdotetaan säädettäväksi pysyväksi. Nykyisin kirjoihin, lääkkeisiin, liikuntapalveluihin ja elokuvanäytöksiin sovellettava 12 prosentin alennettu verokanta sekä henkilökuljetuksiin, majoituspalveluihin, televisiolupatuloihin sekä kulttuuri- ja viihdetilaisuuksiin sovellettava 6 prosentin verokanta ehdotetaan korvattavaksi uudella 8 prosentin verokannalla.

Arvonlisäverolain henkilöstöruokailua koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että tarjoilua harjoittavan verovelvollisen ottaessa valmistamansa aterian omaan käyttöön veron perusteena käytettäisiin ennakonpidätystä varten vahvistetun ravintoedun raha-arvon asemesta toiminnasta aiheutuneita välittömiä ja välillisiä kustannuksia muiden palveluiden oman käytön veron perustetta vastaavasti.

Tavaroiden ja palvelujen myynti toisessa jäsenvaltiossa oleville Pohjois-Atlantin Liittoon kuuluvan valtion puolustusvoimille ehdotetaan säädettäväksi verottomaksi Euroopan yhteisön lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Säännöksiä ehdotetaan sovellettavaksi vuoden 1995 alusta lukien.

Arvonlisäverolain ryhmäkisteröintiä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että vakuutus konsernin emoyhteisö voisi kuulua verovelvollisuusryhmään. Säännöksiä tarkistettaisiin lisäksi siten, että ryhmäkisteröinti voisi koskea myös sellaisia ulkomaisia elinkeinonharjoittajia, joilla on kiinteä toimipaikka Suomessa.

Lisäksi arvonlisäverolakiin tehtäisiin eräitä lähinnä teknisluonteisia muutoksia.

Esitys liittyy valtion vuoden 1998 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1998 alusta.

YLEISPERUSTELUT

1. Alennetut verokannat

1.1. Nykytila

Voimassa olevan arvonlisäverolain (1501/1993) 84 §:n mukaan yleinen verokanta on 22 prosenttia veron perusteesta. Lain 85 ja 85 a §:n mukaan Suomessa sovelletaan myös kahta alennettua verokantaa, joiden tasot ovat 12 ja 6 prosenttia. Alennettua 12 prosentin verokantaa sovelletaan kirjoihin, lääkkeisiin, liikuntapalveluihin ja elokuvanäytöksiin. Alennettua 6 prosentin vero-

kantaa sovelletaan henkilökuljetuksiin, majoituspalveluihin, Yleisradio Oy:n valtion radiorahastosta saamiin korvauksiin sekä kulttuuri- ja viihdetilaisuuksiin. Tämä lisäksi lain 222 §:n 7 momentin mukaan elintarvikkeisiin ja rehuihin sovelletaan vuosina 1995—1997 erityistä 17 prosentin verokantaa. Voimassa olevan lain mukaan tämä verokanta alenee 12 prosenttiin vuoden 1998 alusta lukien.

Elintarvikkeisiin ja rehuihin sovellettava erityinen 17 prosentin verokanta johtuu siitä, että elintarvikkeiden arvonlisävero kohtelu

muuttui Suomen Euroopan unionin, jäljempänä EU, jäsenyyden johdosta vuoden 1995 alusta. Alkutuotevähennysjärjestelmästä, jolla aikaisemmin alennettiin elintarvikkeiden hintatasoa, jouduttiin luopumaan, ja elintarvikkeiden normaalia lievämpi verokohtelu toteutettiin soveltamalla niiden myyntiin alennettua verokantaa. Alennetun verokannan tasoksi säädettiin 12 prosenttia. Valtiontaloudellisista syistä tätä tasoa ei kuitenkaan voitu toteuttaa vuoden 1995 alusta, vaan tämä päätettiin lykätä vuoden 1998 alkuun.

EU:n jäsenvaltioiden arvonlisäverojärjestelmien yhteinen veropohja ja verokantarakenne on vahvistettu jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste 17 päivänä toukokuuta 1977 annetulla neuvoston kuudennella direktiivillä 77/388/ETY, jäljempänä kuudes arvonlisäverodirektiivi. Direktiivin 12 artiklan 3 kohdan a alakohdan kolmannen alakohdan, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 96/95/EY, mukaan jäsenvaltiot voivat soveltaa direktiivin H-liitteessä tarkoitettuihin hyödykkeisiin korkeintaan kahta alennettua verokantaa, joiden tasojen tulee olla vähintään 5 prosenttia.

Suomessa sovelletaan kolmea alennettua verokantaa, vaikka direktiivi mahdollistaa vain kaksi. Suomen nykyinen verokantarakenne ei siten ole direktiivin mukainen. Päätös nykyisestä verokantarakenteesta tehtiin poliittisella tasolla erittäin vaikeassa valtiontaloudellisessa tilanteessa, ja se oli tarkoitettu väliaikaiseksi. Euroopan yhteisön komissio on antanut Suomelle virallisen huomautuksen yhteisön lainsäädännön vastaisesta menettelystä alennettujen verokantojen osalta.

1.2. Ehdotetut muutokset

Valtiontaloudellisten syiden vuoksi ja yhteisön lainsäädännön vaatimusten toteuttamiseksi nykyistä verokantarakennetta ja alennettujen verokantojen tasoa ehdotetaan muutettavaksi.

Valtiontaloudellisista syistä elintarvikkeisiin sovellettavaa 17 prosentin verokantaa ei ole mahdollista alentaa vuoden 1998 alusta. Elintarvikkeiden verokannan alentaminen 17 prosentista 12 prosenttiin merkitsisi noin 2,1 miljardin markan vuotuista verotuoton menetystä. Tämän vuoksi arvonlisäverolain 85 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että

elintarvikkeiden verokanta säädettäisiin 17 prosentiksi myös vuoden 1998 alusta lukien.

Suomen arvonlisäverolainsäädännön saattamiseksi yhteisön lainsäädännön mukaiseksi ehdotetaan, että nykyiset 6 ja 12 prosentin verokannat korvataan 8 prosentin verokannalla. Tällöin Suomessa sovellettaisiin direktiivin edellyttämällä tavalla vain kahta alennettua verokantaa, joiden tasot olisivat 8 ja 17 prosenttia. Ehdotus merkitsisi sitä, että kirjojen, lääkkeiden, liikuntapalvelujen ja elokuvanäytösten verotus alenis ja että henkilökuljetusten, majoituspalvelujen, televisiolupatulojen sekä kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien verorasitus nousisi.

2. Henkilöstöruokailu

2.1. Nykytila

Henkilöstöruokailu on ollut arvonlisäverolista vuoden 1995 alusta lukien. Henkilöstöruokalatoiminnan verottomuutta koskevat arvonlisäverolain säännökset kumottiin lailla 1218/1994. Henkilöstöruokailu verotetaan arvonlisäverolain 1 §:n perusteella tarjoilupalvelun myyntinä ja vastikkeettomat tai alihintaan tapahtuvat luovutukset arvonlisäverolain 22 tai 25 a §:n nojalla tarjoilupalvelun omaan käyttöön ottamisena. Henkilöstöruokailuun sovelletaan yleistä 22 prosentin verokantaa.

Myös arvonlisäverottoman toiminnan yhteydessä järjestetty henkilöstöruokailu on verollista. Arvonlisäverolain 25 a §:n perusteella henkilökunnalle vastikkeetta tai alihintaan luovutettu tarjoilupalvelu katsotaan otetuksi omaan käyttöön myös silloin, kun tarjoilupalvelua ei luovuteta verollisen liiketoiminnan yhteydessä ja vastaavia palveluja ei myydä ulkopuolisille. Tarjoilupalvelun oman käytön verotus koskee myös kuntia sekä arvonlisäverolain 4 ja 26 §:n nojalla valtiota ja yleishyödyllisiä yhteisöjä.

Tarjoilupalvelun myynnistä suoritettavan veron peruste on lain 73 §:n mukaan vastike ilman veron osuutta. Veron perusteeseen luetaan lain 79 §:n mukaan ruokalanpitäjän työnantajalta saamat suoraan hintoihin liittyvät tuet. Tarjoilua harjoittavan verovelvollisen ottaessa valmistamansa aterian omaan käyttöön veron peruste on lain 75 §:n 2 momentin mukaan ennakonpidätystä varten vahvistettu ravintoedun raha-arvo.

Henkilökunnalle veloitusetta tai alihintaan

luovutetut ateriat verotetaan palvelujen omaan käyttöön ottamista koskevien sääntöjen mukaan. Oman käytön verotuksen tarkoituksena on toteuttaa neutraalisuus vastiketta vastaan ja vastikkeetta tai alihintaan luovutettavien aterioiden välillä. Oman käytön verotuksen perusteen sitominen ennakkoperinnän luontoisetuarvoihin ei kuitenkaan ole ollut asetetun neutraalisuustavoitteen kannalta onnistunut ratkaisu. Se on johtanut kilpailuhäiriöihin ulkopuolisen ruokalanpitäjän ja työnantajan itse järjestämän ruokailun välillä. Ulkopuolinen ruokalanpitäjä maksaa arvonlisäveroa myyntinsä arvosta, joka normaalisti kattaa toiminnasta aiheutuvat kustannukset ja voittolisän. Työnantajan antama suoraan hintaan liittyvä tuki luetaan veron perusteeseen. Työnantajan itse järjestämässä työpaikkaruokailussa, jossa työntekijä saa aterian vastikkeetta tai käypää arvoa alemmalla hinnalla, arvonlisäveroa suoritetaan sitä vastoin vain ennakonpidätystä varten vahvistetusta ravintoedun raha-arvosta, joka on huomattavasti alempi kuin aterian tuottamisesta aiheutuvat todelliset kustannukset. Tuotantopanoksiin sisältyvien verojen vähennysoikeuden takia tässä tilanteessa saatetaan päätyä jopa veron palauttamiseen eikä veron maksuun. Työnantajan on siten verotuksellisesti edullisempaa järjestää henkilöstöruokailu itse edellä kuvatulla tavalla kuin ostaa se ulkopuoliselta yritykseltä.

Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 11 artiklan A kohdan 1 alakohdan c alakohdan mukaan palveluiden oman käytön veron perusteena tulee olla palvelun suorituksesta aiheutuvien kustannusten määrä. Arvonlisäverolaissa tarjoilupalvelun oman käytön veron perusteena käytetty ennakonpidätystä varten vahvistettu ravintoedun raha-arvo on määritelty työnantajalle aiheutuneiden välittömien kustannusten avulla. Veron perusteeseen ei oteta mukaan välillisiä kustannuksia. Lisäksi ravintoedun laskutapa sallii myös sen, etteivät kaikki välittömätään kustannukset ole mukana veron perusteessa. Arvonlisäverolain mukainen laskentatapa on siten direktiivin vastainen.

2.2. Ehdotetut muutokset

Edellä esitettyjen kilpailuvääritysten poistamiseksi työnantajan itse järjestämän ja ulkopuolisen ruokalanpitäjän järjestämän ruokailun väliltä sekä arvonlisäverolain saattamiseksi direktiivin mukaiseksi ehdotetaan,

että tarjoilupalvelun oman käytön veron perustetta koskeva sääntely muutetaan vastaamaan muiden palvelujen oman käytön verotusta. Tarjoilua harjoittavan verovelvollisen ottaessa valmistamansa aterian omaan käyttöön veron peruste olisi tällöin lakiehdotuksen 75 §:n 2 kohdan mukaisesti palvelusta aiheutuneet välittömät ja välilliset kustannukset. Tarjoilupalvelun oman käytön veron perustetta koskeva 75 §:n 2 momentin erityissäännös kumottaisiin.

3. Myynti Nato-joukoille

3.1. Nykytila

Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 15 artiklan 10 kohdan kolmanteen ja neljäänteen luetelmakohtaan (muutettu direktiivillä 91/680/ETY) sisältyvät Pohjois-Atlantin Liittoon, jäljempänä Nato, kuuluvien valtioiden puolustusvoimille tapahtuvan myynnin verottomuutta koskevat säännökset. Kolmannen luetelmakohtaan mukaan verotonta on tavaroiden ja palvelujen myynti Pohjois-Atlantin liittosopimuksen osapuolena olevissa jäsenvaltioissa tämän sopimuksen muiden sopijavaltioiden puolustusvoimille näiden puolustusvoimien tai niiden siviilihenkilöstön käyttöön tai niiden messien taikka kanttiinien tarpeisiin, jos nämä puolustusvoimat osallistuvat yhteiseen puolustustoimintaan. Mainitun kohdan neljännen luetelmakohtaan mukaan verotonta on tavaroiden ja palvelujen myynti, joka suoritetaan toiseen jäsenvaltioon ja joka on tarkoitettu muun Pohjois-Atlantin liittosopimuksen osapuolena olevan valtion kuin itse määränpääjäsenvaltion puolustusvoimien tai niiden siviilihenkilöstön käyttöön tai niiden messien taikka kanttiinien tarpeisiin, jos nämä puolustusvoimat osallistuvat yhteiseen puolustustoimintaan. Kohdan toisen alakohdan (muutettuna direktiiveillä 91/680/ETY ja 92/111/ETY) mukaan vapautusta sovelletaan vastaanottaja-jäsenvaltion vahvistamin rajoituksiin.

Arvonlisäverolakiin ei sisälly direktiivin 15 artiklan 10 kohdan neljännen luetelmakohtaan mukaista toisessa jäsenvaltiossa oleville Nato-joukoille tapahtuvaa myyntiä koskevaa verovapausäännöstä. Komissio on päättänyt antaa Suomelle asiasta virallisen huomautuksen. Direktiivin 15 artiklan 10 kohdan kolmannen luetelmakohtaan mukainen verottomuus ei koske Suomea, koska

Suomi ei ole Naton jäsenvaltio.

3.2. Ehdotetut muutokset

Arvonlisäverolain saattamiseksi yhteisön lainsäädännön mukaiseksi ehdotetaan, että toisessa jäsenvaltiossa oleville Nato-joukoille tapahtuva tavaroiden ja palvelujen myynti säädettäisiin verottomaksi direktiivin 15 artiklan 10 kohdan neljännen luettelukohdan mukaisesti. Säännös lisättäisiin arvonlisäverolain 72 d §:ään.

4. Ryhmäkisteröinti

4.1. Nykytila

Ryhmäkisteröinnissä oikeudellisesti itenäisiä yrityksiä, joilla on läheiset rahoituskelliset, taloudelliset ja hallinnolliset suhteet, käsitellään arvonlisäverotuksessa yhtenä yrityksenä. Tällaisen ryhmän sisällä tapahtuvat ryhmän jäsenten väliset myynnit ovat arvonlisäverottomia. Ryhmäkisteröinnin avulla pankki- tai vakuutusryhmään kuuluvien yritysten ryhmälle tuottamat tukipalvelut on vapautettu arvonlisäverosta olemassa olevien yhtiörakenteiden purkamisen estämiseksi sekä eri pankki- ja vakuutusryhmien tasa-
puolisen kilpailutilanteen varmistamiseksi.

Voimassa olevan arvonlisäverolain 13 a §:n 2 momentin mukaan verovelvollisuusryhmään voivat kuulua pääasiassa 41 §:ssä tarkoitettuja rahoituspalveluja tai 44 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakuutuspalveluja myyvät elinkeinonharjoittajat. Ryhmään voivat kuulua lisäksi rahoitus- tai vakuustoimintaa harjoittavien elinkeinonharjoittajien toimintaa palvelevat sinänsä verollista toimintaa harjoittavat elinkeinonharjoittajat, joissa edellä mainitulla elinkeinonharjoittajalla on kirjanpitolain 22 b §:ssä tarkoitettu määräämisvaltaa tai joissa edellä mainitut elinkeinonharjoittajat voivat yhdessä käyttää kirjanpitolain 22 b §:ssä tarkoitettua määräämisvaltaa vastaavaa valtaa, sekä tällaisten elinkeinonharjoittajien määräämisvallassa olevat elinkeinonharjoittajat.

Verovelvollisuusryhmään voi kuulua myös luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 4 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö. Sen sijaan vastaavaa vakuutusyhtiöiden omistusyhteisöä ei mainita arvonlisäverolain 13 a §:ssä.

Voimassa olevan arvonlisäverolain 13 a §:n 1 momentin mukaan verovelvolli-

suusryhmään kuuluvalla elinkeinonharjoittajalla tulee olla kotipaikka Suomessa. Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 4 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan mukaan jäsenvaltio voi käsitellä yhtenä verovelvollisena sellaisia läheiset rahoituskelliset, taloudelliset ja hallinnolliset suhteet toisiinsa omaavia henkilöitä, jotka ovat sijoittautuneet maan alueelle.

4.2. Ehdotetut muutokset

Ryhmäkisteröintiä koskevat säännökset lisättiin arvonlisäverolakiin lailla 377/1994, joka tuli voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1994. Tuolloin Suomessa ei ollut vakuutusyhtiöiden omistusyhteisöjä. Asiallisia perusteita vakuutusyhtiöiden omistusyhteisön poissulkemiseksi ryhmäkisteröinnin piiristä ei ole. Lisäksi vakuutusyhtiöiden omistusyhteisön puuttuminen ryhmäkisteröintiin oikeutettujen vakuutuslaitosten määritelmästä voi vaikeuttaa vakuutus konsernien rakenteiden uudelleenjärjestelyjä. Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan arvonlisäverolain 13 a §:n 2 momentin 2 kohtaa muutettavaksi siten, että kirjanpitoasetuksen (1575/1992) 11 §:n 3 momentissa tarkoitettu vakuutus konsernin emoyritys voisi kuulua verovelvollisuusryhmään.

Koska ei ole syytä asettaa suomalaisia yrityksiä ja Suomeen sijoittautuneita ulkomaisia yrityksiä erilaiseen asemaan, ehdotetaan 13 a §:n 1 momenttia tarkennettavaksi siten, että verovelvollisuusryhmään voisivat kuulua myös sellaiset ulkomaiset elinkeinonharjoittajat, joilla on kiinteä toimipaikka Suomessa.

5. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Verokannat. Ehdotettu alennettujen verokantojen muutos merkitsisi kirjoihin, lääkkeisiin, liikuntapalveluihin ja elokuvanäytöksiin nykyisin sovellettavan 12 prosentin verokannan alenemista neljällä prosenttiyksiköllä sekä henkilökuljetuksiin, majoituspalveluihin, televisiolupatuloihin sekä kulttuuri- ja viihdetilaisuuksiin nykyisin sovellettavan 6 prosentin verokannan nousemista kahdella prosenttiyksiköllä. Mainittujen hyödykkeiden hintoihin kohdistuisivat vastaavan suuruiset alennusmahdollisuudet ja korotuspaineet. Muutokset vähentäisivät valtion verotuottoa noin 100 miljoonalla markalla vuodessa.

Verotuksen kiristyminen on otettu huomioon joukkoliikenteelle myönnettävien tukien mitoituksessa ja lääkkeiden verorasituksen

aleneminen valtion osuutta sairausvakuutuslaista (364/1963) johtuvista menoista pienentävänä eränä.

Henkilöstöruokalat. Henkilöstöravintoloiden lukumäärä sekä niissä tarjotut annosmäärät ovat olleet selvässä laskussa 1990-luvulla. Vuonna 1989 henkilöstöravintoloita oli 2 355 ja niissä tarjoillut annosmäärät olivat 84,8 miljoonaa annosta. Vuonna 1996 henkilöstöravintoloita oli 1 715 ja annosmäärät 64,4 miljoonaa annosta. Vuonna 1989 noin puolet henkilöstöravintoloista ja annosten lukumäärästä oli yritysten omia henkilöstöravintoloita ja niiden tarjoilemia annoksia. Vuonna 1996 omien henkilöstöravintoloiden osuus putosi 33,4 prosenttiin ja annosten osuus 41,6 prosenttiin kaikista henkilöstöravintoloista ja niissä tarjoilluista annoksista. Samana aikana ulkopuolisten hoitamien henkilöstöravintoloiden lukumäärä pysyi lähes ennallaan ja niissä tarjoiltujen annosten lukumäärän lasku oli suhteellisesti huomattavasti vähäisempää. Hotelli- ja ravintolaneuvoston laatiman tilaston mukaan henkilöstöravintoloiden kokonaisuus oli vuonna 1996 yhteensä 2,9 miljardia markkaa ja kasvoi edellisestä vuodesta 5,1 prosenttia. Edellä mainitut luvut eivät sisällä kuntien laitosruokailun osuutta.

Ehdotettu muutos, jonka mukaan työnantajan itse järjestämän ruokailun verotuksessa siirrytään veron perusteeseen, joka sisältää kaikki aterian valmistuksessa syntyvät välittömät ja välilliset kustannukset, merkitsisi neutraliteettihaitan poistumista työnantajan itse järjestämän ja ulkopuolisten järjestämän ruokailun väliltä. Tämän voidaan arvioida entisestään lisäävän ulkopuolisten ruokalanpitäjien osuutta henkilöstöruokalatoiminnassa.

Ulkopuolisten ruokalanpitäjien hoitamien ruokaloiden keskimääräinen aterian hinta on nykyisin noin 29 markkaa. Edellä ehdotettu oman käytön veron perusteen muutos merkitsisi työnantajan itse ylläpitämässä henki-

löstöruokalassa tarjottujen aterioiden verottamista lähes käyvästä arvosta, noin 10 prosentin suuruisista voittolisää lukuun ottamatta. Tämä merkitsisi kustannusten nousua niissä työnantajan itse ylläpitämässä ruokaloissa valmistetuille aterioille, jotka verotetaan verohallituksen luontoisetupäätöksen mukaisesti. Veron perusteen nousu vaihtelisi luontoisedun raha-arvosta ja toiminnan kustannuksista riippuen. Verokustannus kasvaisi keskimäärin 1–2 markkaa ateriaa kohden. Verokustannusten nousu voi aiheuttaa vastaavan suuruisen hintojen nousun tai se voidaan kompensoida lisäämällä työnantajan tukiosuutta. Tukiosuus saattaa kasvaa erityisesti kunnissa, koska kunnissa henkilöstöruokailusta perittävä maksu määräytyy kunnallisten virka- ja työehtosopimusten perusteella. Valtion verotuloja muutos lisäisi noin 45 milj. markkaa vuodessa.

Muilla ehdotetuilla muutoksilla ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

6. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

7. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

7.1. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 1998 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

7.2. Riippuvuus kansainvälisistä sopimuksista ja velvoitteista

Esitys perustuu verokantarakenteen, henkilöstöruokaloiden veron perusteen sekä -joukkojen hankintojen osalta Euroopan yhteisön kuudennen arvonlisäverodirektiivin säännöksiin, jotka ovat Suomea velvoittavia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

13 a §. Pykälän 1 momentin mukaan verovelvollisuusryhmään kuuluvalla elinkeinonharjoittajalla tulee olla kotipaikka Suomessa. Säännöstä ehdotetaan tarkennettavaksi siten,

että verovelvollisuusryhmään voisi pykälässä säädetyin edellytyksin kuulua myös sellainen ulkomainen elinkeinonharjoittaja, jolla on kiinteä toimipaikka Suomessa.

Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan verovelvollisuusryhmään voi kuulua luotto-

laitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 4 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö. Sen sijaan vastaavaa vakuutusyhtiöiden omistusyhteisöä ei ole mainittu. Pykälän 2 momentin 2 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että kirjanpitoasetuksen (1575/1992) 11 §:n 3 momentissa tarkoitettu vakuutus konsernin emoyhteisö voi kuulua verovelvollisuusryhmään.

Kirjanpitoasetuksen 11 §:n 3 momentissa vakuutus konsernin emoyrityksellä tarkoitetaan yhteisöä, jonka pääasiallisena tarkoituksena on omistaa muiden yhteisöjen osakkeita ja osuuksia ja jonka tytäryrityksinä on yksinomaan tai osaksi vakuutusyhtiöitä siten, että konsernin harjoittama liiketoiminta on pääosin vakuustointia.

72 d §. Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, joka sisältäisi toisessa jäsenvaltiossa oleville Nato-joukoille tapahtuvan myynnin verovapautta koskevan säännöksen. Samalla nykyinen 4 momentti siirtyisi 5 momentiksi.

Uuden 4 momentin mukaan verotonta olisi tavaroiden ja palvelujen myynti toisessa jäsenvaltiossa olevien Pohjois-Atlantin Liiton kuuluvan valtion yhteiseen puolustus toimintaan osallistuvien puolustusvoimien tai puolustusvoimien siviilihenkilöstön käyttöön tai niiden messien taikka kanttiinien tarpeisiin. Verovapaus ei koskisi määränpäävaltion puolustusvoimia.

Verottomuus myönnettäisiin vastaavin edellytyksin ja vastaavassa laajuudessa kuin määränpäävaltio myöntää verovapauden sen alueella tapahtuvista myynneistä. Säännökset verottomuuden edellytysten osoittamiseksi annettavasta todistuksesta säädettäisiin arvonlisäveroasetuksessa (50/1994).

75 §. Pykälän 2 momenttiin sisältyy tarjoilupalvelun oman käytön veron perustetta koskeva erityissäännös, jonka mukaan tarjoilua harjoittavan verovelvollisen ottaessa valmistamansa aterian omaan käyttöön veron peruste on ennakonpidätystä varten vahvistettu ravintoedun raha-arvo. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi 2 momenttiin sisältyvä tarjoilupalvelun oman käytön veron perustetta koskeva erityissäännös. Tarjoilua harjoittavan verovelvollisen ottaessa valmistamansa aterian omaan käyttöön veron peruste olisi muiden palvelujen oman käytön veron perustetta vastaavasti lakiehdotuksen 75 §:n 2 kohdan nojalla itse suoritetusta palvelusta aiheutuneet välittömät ja välilliset kustannukset.

Palvelusta aiheutuneilla välittömillä kustannuksilla tarkoitettaisiin tietyn palvelun

suorittamiseen kohdistettavia materiaali-, palkka- ja muita sellaisia kustannuksia. Välillisillä kustannuksilla tarkoitettaisiin kaikkia muita palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia, sekä muuttuvia että kiinteitä välillisiä kustannuksia. Välilliset kustannukset voitaisiin käytännössä kohdistaa tiettyihin palveluihin laskemalla ne kaavamaisena osuutena välittömien kustannusten määrästä. Verohallitus voisi verotuskäytännön yhtenäistämiseksi antaa ohjeistuksena suosituksen sovellettavasta prosentiosuudesta. Verovelvollinen voisi käyttää välillisten kustannusten määränä tätä tai itse laskemaansa osuutta. Veron perusteeseen ei luettaisi voittolisää.

77 §. Pykälään tehtäisiin viittaustarkistus.

79 §. Pykälän 3 momentin sanamuotoa tarkennettaisiin.

85 ja 85 a §. Pykälään tehtäisiin alennettuja verokantoja koskevat muutokset.

Elintarvikkeiden ja rehujen verokannaksi säädettäisiin 17 prosenttia myös vuoden 1998 alusta lukien. Tätä koskeva muutos tehtäisiin 85 §:ään. Nykyisin pykälässä olevat elokuvanäytöksiä, liikuntapalveluja, lääkkeitä ja kirjoja koskevat säännökset siirrettäisiin 85 a §:ään.

Kirjoihin, lääkkeisiin, liikuntapalveluihin ja elokuvanäytöksiin sovellettava 12 prosentin alennettu verokanta sekä henkilökuljetuksiin, majoituspalveluihin, Yleisradio Oy:n valtion radiorahastosta saamiin korvauksiin sekä kulttuuri- ja viihdeilaisuuksiin sovellettava 6 prosentin verokanta korvattaisiin uudella 8 prosentin verokannalla. Tätä koskevat muutoin aikaisempaa vastaavat säännökset sisällytettäisiin 85 a §:ään.

85 b §. Pykälään tehtäisiin viittaustarkistus.

178 §. Pykälässä säädetään säännönmukaisen maksuunpanon määräajasta. Pykälän uudeksi 3 momentiksi lisättäisiin säännös niitä tilanteita varten, joissa verokautena on poronhoitovuosi. Tällöin veroilmoituksen perusteella maksettava vero olisi maksuunpantava viimeistään vuoden kuluessa poronhoitovuoden päättymisestä, jos veroilmoitus annetaan säädetyssä ajassa.

179 §. Pykälässä säädetään jälkiverotuksen toimittamisen edellytyksistä. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että siinä otettaisiin huomioon myös tilanteet, joissa verokausi on poronhoitovuosi. Jälkiverotus voitaisiin tällöin toimittaa kolmen vuoden kuluessa sen poronhoitovuoden päättymisestä, jolta vero olisi tullut maksaa.

Voimaantulosäätös. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 1998 alusta.

Voimaantulosäätöksen 2 momenttiin sisältyisi lain voimaantuloa koskeva pääsääntö, jonka mukaan lakia sovellettaisiin, kun myyty tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu, tavara tai palvelu on otettu omaan käyttöön, yhteisöhankinta on tehty, tavara on siirretty varastointimenettelystä tai maahan tuodusta tavarasta veron suorittamisvelvollisuus on 87 §:n nojalla syntynyt lain tultua voimaan. Toimitusperiaatteelle rakentuva säännösehdotus vastaa aikaisemmissa lainmuutostilanteissa omaksuttua lainsäädäntökäytäntöä.

Voimaantulosäätöksen 3 momenttiin sisältyisi tukia ja korvauksia koskeva erityissääntös. Sen mukaan lakia sovellettaisiin niihin veron perusteeseen luettaviin tukiin tai avustuksiin sekä Yleisradio Oy:n valtion radorahastosta saamiin korvauksiin, jotka on saatu lain voimaantultua. Uusia verokantoja sovellettaisiin siten vuoden 1998 aikana tai sen jälkeen saatuihin avustuksiin ja korvauksiin.

Voimaantulosäätöksen 4 momenttiin sisältyisi ennakkomaksujen verokantamuutoksiin liittyvä poikkeus 2 momentin pääsääntön mukaisesta toimitusperiaatteesta. Sen mukaan tavaran tai palvelun myynnistä saatua vastikkeeseen tai sen osaan, joka on kertynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovellettaisiin aikaisemmin voimassa olleita alennettuja verokantoja. Vuoden 1997 aikana kertyneistä ennakkomaksuista suoritettaisiin siten edelleenkin veroa vanhojen verokantojen mukaan, vaikka tavara toimitettaisiin tai palvelu suoritettaisiin vuonna 1998. Sääntös on tarpeen, koska veron määräytymiseen vaikuttavat seikat eivät maksuja perittäessä välttämättä ole myyjän tiedossa eikä verokantamuutosta siten voida aina ottaa hinnoittelussa huomioon. Myös hallinnolliset syyt puoltavat kertymisperusteen käyttöä näissä tilanteissa.

Voimaantulosäätöksen 5 momenttiin sisältyisi tavaroiden yhteisöhankintoihin liittyviä verokantamuutoksia koskeva poikkeus-

sääntös toimitusperiaatteesta. Sen mukaan uusia alennettuja verokantoja sovellettaisiin sellaiseen yhteisöhankintaan, joka 138 b §:n mukaan kohdistetaan lain voimaantulon jälkeisille kalenterikuukausille. Lain 138 b §:n mukaan tavaran yhteisöhankinta kohdistetaan sitä kuukautta seuraavalle kalenterikuukaudelle, jonka aikana yhteisöhankinta on tehty. Uusia verokantoja sovellettaisiin siten jo tavaroihin, joiden hankinta on tehty vuoden 1997 joulukuussa. Jos tavaran ostaja on saanut vastaanotetusta tavarasta laskun tavaran vastaanottokuukautena, hankinta kohdistetaan kuitenkin tavaran vastaanottokuukaudelle. Verokanta määräytyisi tällöin toimitusperiaatteen mukaisesti. Voimaantulosääntös perustuu tältä osin kuudennen arvonlisäverodirektiivin 28 e artiklan 3 kohtaan ja 28 d artiklan 2 ja 3 kohtaan, sellaisena kuin ne ovat direktiivissä 91/680/ETY.

Voimaantulosäätöksen 6 momentin mukaan lain 72 d §:n 4 momenttia sovellettaisiin takautuvasti, kun tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu 1 päivänä tammikuuta 1995 tai sen jälkeen. Sääntös perustuu yhteisön lainsäädäntöön, jota Suomen on sovellettava EU-jäsenyyden alkamisajankohdasta lukien.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset arvonlisäverolain täytäntöönpanosta on annettu arvonlisäverasetuksessa. Asetukseen tehtäisiin lakiehdotuksesta aiheutuvat muutokset.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998. Toisessa jäsenvaltiossa sijaitseville Nato-joukoille tapahtuvan myynnin verovapautta ehdotetaan sovellettavaksi takautuvasti vuoden 1995 alusta lukien.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 13 a §:n 1 momentti, 13 a §:n 2 momentin 2 kohta, 75 ja 77 §, 79 §:n 3 momentti, 85, 85 a ja 85 b § sekä 179 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 13 a §:n 1 momentti ja 13 a §:n 2 momentin 2 kohta laissa 377/1994, 75 § osaksi laissa 1486/1994, 85 § viimeksi mainitussa laissa ja osaksi laissa 1264/1996, 85 a § mainitussa laissa 1486/1994, 85 b § laissa 381/1996 ja 179 §:n 1 momentti mainitussa laissa 1264/1996, sekä

lisätään 72 d §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1767/1995, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, ja 178 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1486/1994, uusi 3 momentti seuraavasti:

13 a §

Lääninverovirasto voi kahden tai useamman elinkeinonharjoittajan hakemuksesta määrätä, että niitä on tätä lakia sovellettaessa kohdeltava yhtenä elinkeinonharjoittajana (*verovelvollisuusryhmä*). Elinkeinonharjoittajilla tulee olla kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Suomessa.

Verovelvollisuusryhmään voi kuulua vain:

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 4 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö tai kirjanpitoasetuksen (1575/1992) 11 §:n 3 momentissa tarkoitettu vakuutuskonsernin emoyhteisö;

72 d §

Veroa ei suoriteta tavaroiden ja palvelujen myynnistä toisessa jäsenvaltiossa olevien Pohjois-Atlantin Liittoon kuuluvien valtioiden yhteiseen puolustustoimintaan osallistuvien puolustusvoimien tai puolustusvoimien siviilihenkilöstön käyttöön tai niiden messien taikka kanttiinien tarpeisiin vastaavien edellytyksin kuin verottomuus myönnetään määränpäävaltiossa. Verovapaus ei koske määränpäävaltion puolustusvoimia.

75 §

Otettaessa palvelu omaan käyttöön veron peruste on:

- 1) ostetun palvelun ostohinta tai sitä alempi todennäköinen luovutushinta;
- 2) itse suoritetusta palvelusta aiheutuneet välittömät ja välilliset kustannukset.

77 §

Edellä 74—76 §:ssä tarkoitettu veron peruste ei sisällä veron osuutta.

79 §

Veron perusteeseen luetaan Yleisradio Oy:n valtion radiorahastosta saama korvaus.

85 §

Seuraavien tavaroiden myynnistä, yhteisöhankinnasta, siirrosta varastointimenetelystä ja maahantuonnista suoritettava vero on 17 prosenttia veron perusteesta:

- 1) ruokatavara, juoma ja muu sellaisenaan ihmisen nautittavaksi tarkoitettu aine sekä niiden raaka-aine ja niitä valmistettaessa tai säilittäessä käytettävä mauste, säilöntäaine, väri- ja muu lisäaine (*elintarvike*);
- 2) rehu ja rehuseos sekä niiden valmistuksessa käytettäväksi tarkoitettu raaka- ja lisäaine, eläinten ruokana käytettävät teollisuuden jäteaineet sekä rehukala (*rehuaine*).

Edellä 1 momentin 1 kohdan nojalla alennettua verokantaa ei sovelleta:

- 1) tarjoilutoimintaan;
- 2) eläviin eläimiin;

- 3) vesijohtoveteen;
 4) alkoholi- ja alkoholijuomaverolaissa tarkoitettuihin alkoholijuomiin ja tupakka-
 valmistisiin; eikä
 5) 85 a §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoi-
 tettuihin tavaroihin ja myrkkyyhin.

85 a §

Seuraavien palvelujen myynnistä sekä seuraavien tavaroiden myynnistä, yhteisöhankinnasta, siirrosta varastointimenettelystä ja maahantuonnista suoritettava vero on 8 prosenttia veron perusteesta:

- 1) henkilökuljetus;
- 2) majoitustilan tai käyntisataman käyttö-
 oikeuden luovuttaminen;
- 3) palvelu, jolla annetaan mahdollisuus liikunnan harjoittamiseen;
- 4) teatteri-, sirkus-, musiikki- ja tanssiesitysten, elokuvanäytösten, näyttelyjen, urheilutapahtumien, huvipuistojen, eläintarhojen, museoiden sekä muiden vastaavien kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien ja laitosten pääsymaksut;
- 5) Yleisradio Oy:n valtion radorahastosta saama korvaus;

6) lääkelaiissa (395/1987) tarkoitettu lääke, lääkelain 21 §:n 2 momentissa ja 21 a §:ssä tarkoitettut valmisteet, joita mainituissa lainkohdissa tarkoitettuun lupaan tai rekisteröintiin liitetyn ehdon mukaan saadaan myydä ainoastaan apteekista, sekä kliininen ravintovalmiste ja niitä vastaava tuote sekä perusvoide silloin, kun ne oikeuttavat korvaukseen sairausvakuutuslain (364/1963) perusteella;

7) kirja.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna pääsymaksuina pidetään myös huvipuistojen ajolaitteiden ja muiden vastaavien laitteiden käytöstä perittäviä pääsymaksunluonteisia maksuja.

Edellä 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna kirjana ei pidetä:

- 1) muulla tavalla kuin painettuna tai siihen verrattavalla tavalla valmistettua julkaisua;
- 2) kausijulkaisua; tai
- 3) pääasiallisesti mainoksia sisältävää julkaisua.

85 b §

Poiketen siitä, mitä 85 ja 85 a §:ssä säädetään, korvaukseen palautettaessa oikeuttavista pakkauksista ja kuljetustarvikkeista suori-

tettava vero on 22 prosenttia veron perusteesta.

178 §

— — — — —
 Jos verokausi on poronhoitovuosi ja veroilmoitus annetaan 13 c §:n 4 momentissa säädettyssä ajassa, veroilmoituksen perusteella maksettava vero on määrättävä vuoden kuluessa poronhoitovuoden päättymisestä.

179 §

Edellä 178 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen voidaan toimittaa jälkiverotus. Jälkiverotuskin verovelvollisen maksettavaksi on määrättävä se vero, joka on jäänyt maksamatta tai on palautettu liikaa sen johdosta, että hän on jättänyt antamatta ilmoituksen taikka antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän ilmoituksen, muun tiedon tai asiakirjan. Jälkiverotus voidaan toimittaa kolmen vuoden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, johon kuuluvalta kalenterikuukaudelta vero olisi tullut maksaa. Jos verokausi on kalenterivuosi, jälkiverotus voidaan toimittaa kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta vero olisi tullut maksaa, tai jos verokausi on poronhoitovuosi, kolmen vuoden kuluessa sen poronhoitovuoden päättymisestä, jolta vero olisi tullut maksaa.

1. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

2. Lakia sovelletaan, ellei jäljempänä toisin säädetä, kun myyty tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu, tavara tai palvelu on otettu omaan käyttöön, yhteisöhankinta on tehty, tavara on siirretty varastointimenettelystä tai maahan tuodusta tavarasta veron suorittamisvelvollisuus on 87 §:n nojalla syntynyt lain tultua voimaan.

3. Lakia sovelletaan niihin veron perusteeseen luettaviin tukiin tai avustuksiin ja Yleisradio Oy:n valtion radorahastosta saamiin korvauksiin, jotka on saatu lain tultua voimaan.

4. Tavarain tai palvelun myynnistä saatuun vastikkeeseen tai sen osaan, joka on kertynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan aikaisemmin voimassa olleita verokantoja.

5. Tämän lain 85 ja 85 a §:ää sovelletaan sellaiseen tavarain yhteisöhankintaan, joka 138 b §:n mukaan kohdistetaan lain voimaantulon jälkeisille kalenterikuukausille.

6. Tämän lain 72 d §:n 4 momenttia sovel-
letaan, kun tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu 1 päivänä tammikuuta 1995 tai sen jälkeen.

Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 13 a §:n 1 momentti, 13 a §:n 2 momentin 2 kohta, 75 ja 77 §, 79 §:n 3 momentti, 85, 85 a ja 85 b § sekä 179 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 13 a §:n 1 momentti ja 13 a §:n 2 momentin 2 kohta laissa 377/1994, 75 § osaksi laissa 1486/1994, 85 § viimeksi mainitussa laissa ja osaksi laissa 1264/1996, 85 a § mainitussa laissa 1486/1994, 85 b § laissa 381/1996 ja 179 §:n 1 momentti mainitussa laissa 1264/1996, sekä

lisätään 72 d §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1767/1995, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, ja 178 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1486/1994, uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

13 a §

Lääninverovirasto voi kahden tai useamman elinkeinonharjoittajan hakemuksesta määrätä, että niitä on tätä lakia sovellettaessa kohdeltava yhtenä elinkeinonharjoittajana (*verovelvollisuusryhmä*). Elinkeinonharjoittajilla tulee olla kotipaikka Suomessa.

Verovelvollisuusryhmään voi kuulua vain:

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/93) 4 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö;

Ehdotus

13 a §

Lääninverovirasto voi kahden tai useamman elinkeinonharjoittajan hakemuksesta määrätä, että niitä on tätä lakia sovellettaessa kohdeltava yhtenä elinkeinonharjoittajana (*verovelvollisuusryhmä*). Elinkeinonharjoittajilla tulee olla kotipaikka *tai kiinteä* toimipaikka Suomessa.

Verovelvollisuusryhmään voi kuulua vain:

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 4 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö *tai kirjanpitoasetuksen (1575/1992) 11 §:n 3 momentissa tarkoitettu vakuutuskonsernin emoyhteisö*;

72 d §

Veroa ei suoriteta tavaroiden ja palvelujen myynnistä toisessa jäsenvaltiossa olevien Pohjois-Atlantin Liittoon kuuluvien valtioiden yhteiseen puolustustoimintaan osallistuvien puolustusvoimien tai puolustusvoimien siviilihenkilöstön käyttöön tai niiden messien taikka kanttiinien tarpeisiin vastaavin edellytyksin kuin verottomuus myönnetään määränpäivävaltiossa. Verovapaus ei koske määränpäivävaltion puolustusvoimia.

75 §

Otettaessa palvelu omaan käyttöön veron peruste on:

75 §

Otettaessa palvelu omaan käyttöön veron peruste on:

Voimassa oleva laki

1) ostetun palvelun ostohinta tai sitä alempi todennäköinen luovutushinta;

2) itse suoritetusta palvelusta aiheutuneet välittömät ja välilliset kustannukset.

Tarjoilua harjoittavan verovelvollisen ottaessa valmistamansa aterian omaan käyttöön veron peruste on ennakonpidätystä varten vahvistettu ravintoedun raha-arvo.

77 §

Edellä 74 §:ssä, 75 §:n 1 momentissa ja 76 §:ssä tarkoitettu veron peruste ei sisällä veron osuutta.

79 §

Veron perusteeseen luetaan Oy Yleisradio Ab:n valtion radiorahastosta saama korvaus.

85 §

*Seuraavien palvelujen myynnistä sekä seuraavien tavaroiden myynnistä, yhteisöhan-
kinnasta, siirrosta, varastointimenettelystä ja maahantuonnista suoritettava vero on 12 prosenttia veron perusteesta:*

1) ruokatavara, juoma ja muu sellaisenaan ihmisen nautittavaksi tarkoitettu aine sekä niiden raaka-aine ja niitä valmistettaessa tai säilittäessä käytettävä mauste, säilöntäaine, väri- ja muu lisäaine (*elintarvike*);

2) rehu ja rehuseos sekä niiden valmistuksessa käytettäväksi tarkoitettu raaka- ja lisäaine, eläinten ruokana käytettävät teollisuuden jäteaineet sekä rehukala (*rehuaine*);

3) elokuvanäytöksen järjestäminen;

4) palvelu, jolla annetaan mahdollisuus liikunnan harjoittamiseen;

5) lääkelaiissa (395/87) tarkoitettu lääke, lääkelain 21 §:n 2 momentissa ja 21 a §:ssä tarkoitettut valmisteet, joita mainituissa lainkohdissa tarkoitettuun lupaan tai rekisteröintiin liitetyn ehdon mukaan saadaan myydä ainoastaan apteekista, sekä kliininen ravintovalmiste ja niitä vastaava tuote sekä perusvoide silloin, kun ne oikeuttavat korvaukseen sairausvakuutuslain (364/63) perusteella;

6) kirja.

Edellä 1 momentin 1 kohdan nojalla alennettua verokantaa ei sovelleta:

1) tarjoilutoimintaan;

2) eläviin eläimiin;

Ehdotus

1) ostetun palvelun ostohinta tai sitä alempi todennäköinen luovutushinta;

2) itse suoritetusta palvelusta aiheutuneet välittömät ja välilliset kustannukset.

77 §

Edellä 74—76 §:ssä tarkoitettu veron peruste ei sisällä veron osuutta.

Veron perusteeseen luetaan Yleisradio Oy:n valtion radiorahastosta saama korvaus.

85 §

*Seuraavien tavaroiden myynnistä, yhteisöhan-
kinnasta, siirrosta varastointimenet-
telystä ja maahantuonnista suoritettava vero on 17 prosenttia veron perusteesta:*

1) ruokatavara, juoma ja muu sellaisenaan ihmisen nautittavaksi tarkoitettu aine sekä niiden raaka-aine ja niitä valmistettaessa tai säilittäessä käytettävä mauste, säilöntäaine, väri- ja muu lisäaine (*elintarvike*);

2) rehu ja rehuseos sekä niiden valmistuksessa käytettäväksi tarkoitettu raaka- ja lisäaine, eläinten ruokana käytettävät teollisuuden jäteaineet sekä rehukala (*rehuaine*).

Edellä 1 momentin 1 kohdan nojalla alennettua verokantaa ei sovelleta:

1) tarjoilutoimintaan;

2) eläviin eläimiin;

Voimassa oleva laki

3) vesijohtoveteen;
4) alkoholi- ja alkoholijuomaverolaissa tarkoitettuihin alkoholijuomiin ja tupakka- valmistisiin; eikä

5) edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuihin tavaroihin ja myrkkyyihin.

Edellä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuna kirjana ei pidetä:

1) muulla tavalla kuin painettuna tai siihen verrattavalla tavalla valmistettua julkaisua;

2) kausijulkaisua; tai

3) pääasiallisesti mainoksia sisältävää julkaisua.

85 a §

Seuraavien palvelujen myynnistä suoritettava vero on 6 prosenttia veron perusteesta:

1) henkilökuljetus;

2) majoitustilan tai käyntisataman käyttöoikeuden luovuttaminen;

3) Yleisradio Oy:n valtion radiorahastosta saama korvaus;

4) teatteri-, sirkus-, musiikki- ja tanssiesitysten, näyttelyjen, urheilutapahtumien, huvipuistojen, eläintarhojen, museoiden sekä muiden vastaavien kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien ja laitosten pääsymaksut.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna pääsymaksuina pidetään myös huvipuistojen ajolaitteiden ja muiden vastaavien laitteiden käytöstä perittäviä pääsymaksunluonteisia maksuja.

Ehdotus

3) vesijohtoveteen;
4) alkoholi- ja alkoholijuomaverolaissa tarkoitettuihin alkoholijuomiin ja tupakka- valmistisiin; eikä

5) 85 a §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuihin tavaroihin ja myrkkyyihin.

85 a §

Seuraavien palvelujen myynnistä sekä seuraavien tavaroiden myynnistä, yhteisöhan- kinnasta, siirrosta varastointimenettelystä ja maahantuonnista suoritettava vero on 8 prosenttia veron perusteesta:

1) henkilökuljetus;

2) majoitustilan tai käyntisataman käyttöoikeuden luovuttaminen;

3) palvelu, jolla annetaan mahdollisuus liikunnan harjoittamiseen;

4) teatteri-, sirkus-, musiikki- ja tanssiesitysten, elokuvanäytösten, näyttelyjen, urheilutapahtumien, huvipuistojen, eläintarhojen, museoiden sekä muiden vastaavien kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien ja laitosten pääsymaksut;

5) Yleisradio Oy:n valtion radiorahastosta saama korvaus;

6) lääkelaiissa (395/1987) tarkoitettu lääke, lääkelain 21 §:n 2 momentissa ja 21 a §:ssä tarkoitettut valmisteet, joita mainituissa lain- kohdissa tarkoitettuun lupaan tai rekisteröintiin liitetyn ehdon mukaan saadaan myydä ainoastaan apteekista, sekä kliininen ravinto- valmiste ja niitä vastaava tuote sekä perus- voide silloin, kun ne oikeuttavat korvaukseen sairausvakuutuslain (364/1963) perusteella;

7) kirja.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna pääsymaksuina pidetään myös huvipuistojen ajolaitteiden ja muiden vastaavien laitteiden käytöstä perittäviä pääsymaksunluonteisia maksuja.

Edellä 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna kirjana ei pidetä:

1) muulla tavalla kuin painettuna tai siihen verrattavalla tavalla valmistettua julkaisua;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

85 b §
Poiketen siitä, mitä 85 §:ssä ja 222 §:n 7 momentissa säädetään, korvaukseen palautettaessa oikeuttavista pakkauksista ja kuljetustarvikkeista suoritettava vero on 22 prosenttia veron perusteesta.

2) *kausijulkaisua; tai*
3) *pääasiallisesti mainoksia sisältävää julkaisua.*

85 b §
Poiketen siitä, mitä 85 ja 85 a §:ssä säädetään, korvaukseen palautettaessa oikeuttavista pakkauksista ja kuljetustarvikkeista suoritettava vero on 22 prosenttia veron perusteesta.

178 §

179 §
Edellä 178 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen voidaan toimittaa jälkiverotus. Jälkiverotuksen verovelvollisen maksettavaksi on määrättävä se vero, joka on jäänyt maksamatta tai on palautettu liikaa sen johdosta, että hän on jättänyt antamatta ilmoituksen taikka antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän ilmoituksen, muun tiedon tai asiakirjan. Jälkiverotus voidaan toimittaa kolmen vuoden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, johon kuuluvalta kalenterikuukaudelta vero olisi tullut maksaa, *tai* jos verokausi on kalenterivuosi, kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta vero olisi tullut maksaa.

Jos verokausi on poronhoitovuosi ja veroilmoitus annetaan 13 c §:n 4 momentissa säädetyssä ajassa, veroilmoituksen perusteella maksettava vero on määrättävä vuoden kuluessa poronhoitovuoden päättymisestä.

179 §
Edellä 178 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen voidaan toimittaa jälkiverotus. Jälkiverotuksen verovelvollisen maksettavaksi on määrättävä se vero, joka on jäänyt maksamatta tai on palautettu liikaa sen johdosta, että hän on jättänyt antamatta ilmoituksen taikka antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän ilmoituksen, muun tiedon tai asiakirjan. Jälkiverotus voidaan toimittaa kolmen vuoden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, johon kuuluvalta kalenterikuukaudelta vero olisi tullut maksaa. Jos verokausi on kalenterivuosi, jälkiverotus voidaan toimittaa kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta vero olisi tullut maksaa, *tai jos verokausi on poronhoitovuosi, kolmen vuoden kuluessa sen poronhoitovuoden päättymisestä, jolta vero olisi tullut maksaa.*

1. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

2. Lakia sovelletaan, ellei jäljempänä toisin säädetä, kun myyty tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu, tavara tai palvelu on otettu omaan käyttöön, yhteisöhankinta on tehty, tavara on siirretty varastointimenetystä tai maahan tuodusta tavarasta veron suorittamisvelvollisuus on 87 §:n nojalla syntynyt lain tultua voimaan.

3. Lakia sovelletaan niihin veron perusteeseen luettaviin tukiin tai avustuksiin ja

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Yleisradio Oy:n valtion radiorahastosta saamiin korvauksiin, jotka on saatu lain tultua voimaan.

4. Tavarain tai palvelun myynnistä saatuun vastikkeeseen tai sen osaan, joka on kertynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan aikaisemmin voimassa olleita verokantoja.

5. Tämän lain 85 ja 85 a §:ää sovelletaan sellaiseen tavarain yhteisöhankintaan, joka 138 b §:n mukaan kohdistetaan lain voimaantulon jälkeisille kalenterikuukausille.

6. Tämän lain 72 d §:n 4 momenttia sovelletaan, kun tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu 1 päivänä tammikuuta 1995 tai sen jälkeen.
